

Bilaga 4. Faktaunderlag sprängämnen

Ammoniumnitratbaserat emulsionssprängämne (bulkemulsion)

Bulkemulsion är ett ammoniumnitratbaserat emulsionssprängämne som är det klart vanligaste sprängämnet i bergtäkter. Bulkemulsionen tillverkas på plats av ammoniumnitratemulsion (ANE), gasningsmedel och ev. även ammoniumnitrat.

Ammoniumnitratemulsion är ett icke explosivt halvfabrikat som i huvudsak består av ammoniumnitrat (NH_4NO_3), vatten, olja och emulgeringsmedel. Vissa leverantörer ersätter en mindre del av ammoniumnitrat med natriumnitrat (NaNO_3).

Gasningsmedel består vanligen av natriumnitrit, natriumtiocyanat och vatten. En del leverantörer tillsätter även citron- eller ättiksyra. Andelen gasningsvätskor motsvarar ca 1 % av den totala bulkemulsionen.

För att öka energin i sprängämnen blandas normalt 10 – 30 % ANPP (porösa prillor av ammoniumnitrat) vid laddningen.

Fysisk form: Vatten-i-olja emulsion, Vaseline liknande konsistens

Färg: Gulaktig

Lukt: Luktfri

Klassificering (CLP) Expl. 1.1; H201
Eye Irrit. 2; H319

Faropiktogram (CLP)

Signalord

Fara

Faroangivelser

H201 – Explosivt, Fara för massexplosion
H319 – Orsakar allvarlig Ögonirritation

Tändmedel/sprängkapslar

Sprängkapslar består av sprängämne och fördröjningsatts inneslutna i en aluminiumhylsa. Vid hantering i fält exponeras inte produkterna.

Fysisk form: Fast ämne förpackad i aluminiumhylsa.

Färg: Metallgrå

Lukt: Luktfri

Klassificering CLP Expl. 1.1;H201
Acute tox. 4; H302

Faropiktogram (CLP)

Signalord Fara
Faroangivelser H201 Explosivt. Fara för massexplosion.
H302 Skadligt vid förtäring.

Primer/Booster

Primer/booster utgörs vanligen av demilitariserade sprängämnen som utvinns från gamla militära produkter och nu används som s.k. civila sprängämnen till att initiera bulkemulsioner. Normal vikt är 0,5 till 1 kg per förpackning.

Primer/booster finns i ett flertal olika sammansättningar och varianter, pressade eller gjutna, oftast i plaströr.

Fysisk form: Fast ämne

Färg: Gul/brun

Lukt: Svag

Klassificering CLP
Expl. 1.1; H201
Acute tox. 3; H331
Acute tox. 3; H311
Acute tox. 3; H301
STOT RE 2; H373
Aquatic Chronic 2; H411

Faropiktogram (CLP)

Signalord Fara

Faroangivelser
H 201
H331 Giftig vid inandning
H311 Giftig vid kontakt med hud
H301 Giftig vid förtäring
H373 Kan orsaka skada på organ vid förlängd eller upprepad exponering
H411 Giftig för vattenlevande organismer med långtidseffekter